

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiin, în 14 Septemvre.

Bismarck a plecat alaltăieri dela Viena, dară pentru aceea diaristica totuși este în partea cea mai mare și însemnată ocupată cu repriviri și priviri în viitoriu — și unele și altele aduse în legătură cu situațiunea cea schimbată prin visita principelui Bismarck la Viena. Reprivirile dau privirilor în viitoriu multă materie de scris, însă fără de-a vîrsa și lumină destulă asupra situațiunei. Oficioasele spun că au fost repetite conferențe cât a petrecut Bismarck la Viena între cest din urmă, între Andrassy, Haymerle și alții. Ce s'a discutat în conferențele acele și la ce rezultate au ajuns conferitorii, oficioasele sau nu știu, sau nu au permisiunea să spună și așa ele au caută a mulțumi publicul cu frazele stereotipe: „că în cestiunile principale se constatează o îmbucurătoare înțelegere.” Din cealaltă parte, din partea presei independente, avem să înregistrăm de astădată, că Nemții de Cislaetania a-părată, desghetați de cislaetania înainte de sosirea lui Bismarck la Viena.

Populațiunea din Viena a mers așa departe cu exprimarea simpatiilor pentru cancelariul german, încât simpatiile au fost aproape demonstrative. Poate că împregiurarea Aceasta a turburat și neliniscit pe Maghiari încât „Egyetértés”, care după pozițiunea sa nu află cu cale a sci de multe reserve, cum știu alte diare, dice unele ca aceste: „Acel popor vienez care, după victoria armatelor prusiane se închina lui Bismarck și vrea să a-lunge curtea, distingem cu atât de saltă espresione a simțemintale sale, pe lângă Andrassy, nu pre cancelariul amic, ci pre bărbatul de stat, pe care îl ține că este chemat a smulge țările ereditare dintre petrele nestimate ale coroanei monarhiei și ale întrupa Imperiului german unit. Și în adevăr Bismarck, care vede și aude, își va însemna demonstrațiunea, el o scie a-prețui și o poate folosi. În credință, că nu va întârția cu folosirea, îl salutăm și noi de aici, din împărăția sântului Stefan. Primirea ce'i-o făcu populațiunea din Viena este arătătoriu milurios, ce spune unde se termină Germania, însă pentru dorințele și nisuințele noastre călăuzul, că noi avem cauză de-a primii pe Bismarck mai cordial decât l-a primit Curtea, Andrassy și poporul vienez și apoi cu cât mai curând cu atât mai bine.”

Nu scim dacă se va afla vre-un procuror de stat, ca să urmărească pentru atâta cutezare foaia „Egyetértés” și un juriu care să o condamne. Aceasta e treaba procurorului respectiv și a jurilor; noi însă am vădut în sufletul celei mai maghiare partide dintre toate partidele maghiare și ca oameni, cari scim prețui nuanțele partidelor, ne vom sci orienta.

Și Cehii nu sînt încântați, nici de venirea lui Bismarck nici de primirea ce i se pregăti în Viena.

Cât pentru rezultate, corespondentul din Viena dela o foaie engleză,

„Standard” telegrafează foaiei pomenite, că Andrassy la începutul conferențelor cu Bismarck a declarat, că este autorizat de împăratului Francisc Iosif a exprima, că este gata la încheerea unei alianțe defensive cu Germania. Bismarck încă s'a declarat mai târziu în același sens, că ar fi autorizat a exprima din partea împăratului german „Nat. Ztg.” din Berlin spune, că s'a desbătut în conferență toată situațiunea europeană și s'a constatat, că pentru acum pacea europeană nu este periclitată de nici o parte. Bismarck și Andrassy însă au aflat lucru foarte oportun a se apropia Germania și Austro-Ungaria cât se poate de intim una de alta, pentruca ivindu-se vre-un pericol dintr'o parte sau dintr'alta să se apere împreună.

Luni s'a denumit noul ministru de esterne. Acesta este baronul Haymerle. Bar. Orczy este denumit ministru pelângă persoana Maj. Sale. Altă denumire, care stă în legătură cu cea dintăiu, este denumirea lui Kallay secretariu de stat în ministeriul de esterne. Publicarea acestor denumiri va urma duminică.

Un loc însemnat ocupă în politică cestiunea Evreilor din România. Telegraful ne anunțase, că două proiecte care au fost în desbatere mai nainte în cameră, cari nu admiteau naturalizarea Jidovilor cu ridicata, au cădut. Lucrul însă nu s'a terminat, acum vine un alt proiect al guvernului la desbatere, anunțat și acesta pe cale telegrafică. Eacut proiectul:

Proiect de lege.

Articol unic.

„În locul art. 7 din constituțiune, care se revizuiesce, se va pune următorul:

Art. 7. Diferența de credințe religioase și de confesiuni nu constituie în România o pedecă spre a dobândi și a exercita drepturile civile și politice.

§ 1. Străinii, de ori ce religione, vor pute dobândi împămîntenirea prin legi speciale și individuale.

Aceleași drepturi se dă acelor, cari fără a fi cetățeni, se află în România ca supuși Români.

§ 2. Nu vor pute dobândi, sub ori-ce titlu ar fi, proprietăți rurale afară de vii, locuri sau case în orașe decât acei cari vor fi cetățeni români, respectându-se însă drepturile acelor care le au după legile anterioare, s'au în virtutea tratatelor esistente între România și alte staturi.

§ 3. Toți locuitorii aflători, în momentul anevării ca cetățeni otomani, în provincia română de peste Dunăre, Dobrogea care se declară parte integrantă a României, au de-o potrivă toate drepturile și datoritiile de Români, conform regimului special ce se va prescrie pentru acea provincie de cătră adunările legiuitoare.

Restricțiunea relativă la dobândirea proprietății rurale nu se aplică la Dobrogea.

§ 4. Cei născuți și crescuți în România până la majoritate și care nu se vor fi bucurat nici odată de vre-o protecțiune străină, vor fi de drept

dispensați de stagiul când adunările vor admite cererea lor de naturalizare.

§ 5. Se declară cetățeni, pentru astă una și singură dată, acei supuși români, de veri ce religione, cari sau asimilat cu națiunea, și a căror nume și calități se votează de cătră corpurile legiuitoare de o dată cu această lege.

Acei dintre dênșii cari în timp de un an de la această admitere la cetățenie, nu vor reclama diploma de indigenat, vor perde drepturile ce li se acordă.”

După cele petrecute până acum în cameră cu anevoie credem, că va trece și proiectul acesta; căci cu anevoie se vor găsi în cameră două terțialități, care să l spriginească; și două terțialități pretinde constituțiunea română în casuri de revisiune, pentru ca concludus să fie valid. Țeara se vede a fi cu opozițiunea în cestiunea Evreilor și are toată dreptatea, căci ce înțeles are o naturalizare sau încetățenire necerută, abstrăgînd dela împregiurarea, că o pretinde o putere nevedută din afară cum este alianța israelită, și este spriginită de puterile din afară, cari n'au drept de-a se amesteca în afacerile interne ale unui stat independent.

România mai are o cestiune neresolvată pe capu'i, cestiunea Arab-Tabia. „Pol Corr.” spune că s'a instituit o comisiune de ingineri, care este însărcinată a studia ultima propunere din partea Rusiei. Rusia propune a se zidi podul peste Dunăre, spre a lega Dobrogea de România, la Ghirlița. Oamenii cunoscători spun, că dacă comisiunea europeană valăsa Arab-Tabia la Bulgaria, România mai că nu se va hotări a zidi la Ghirlița pod, pentrucă de pe Arab-Tabia, milităresc podul este arabat cu totul și comunicațiunea Dobrogei cu cealaltă Românie este pusă la dispozițiunea Bulgarilor, respective a Rușilor.

Desbaterile în camera română,

asupra revizuirii art. VII în cestiunea Evreilor.

Reproducem astăzi următoarele pasaje din discursurile ținute în ședința dela 5 Septemvre a Camerei române de domnii deputați V. Conta și T. Maiorescu.

D. V. Conta. Ce sînt Jidanii d-lor? Să deosebesc ei, după cum pretind de ceilalți conlocuitori ai lor, numai prin aceea că au credințe religioase? Nu!

Jidanii constituiesc o națiune distinctă de toate celelalte națiuni, și dușmană acestora. Mai mult decât atâta: putem dice că Jidanii sînt națiunea cea mai bine constituită și cea mai distinctă din toate națiunile câte sînt pe lume. Mai întăiu, nu le lipsesce nimica pentru a constitui o națiune. Lucrul principal este că descind dintr'o singură rasă care s'a păstrat todeauna. Apoi în complexul lor de legi, (în Talmud,) au legi politice, civile, administrative, legi de ordine publică, până și de igienă publică și privată; astfel că nu le lipsesce nici o lege dintre acele cari au de scop constituirea unei națiuni. Mai mult decât atât, au chiar o patrie. Este adevărat că nu o pa-

trie reală, ci o patrie imagină, Palestina: însă o patrie pentru care au atâta iubire, atâta patriotism, încat nu le mai rămâne iubire și patriotism pentru o altă patrie.

Am dis Palestina; să nu credeți că această Palestină e numai decât aceea din Asia; după credința lor Palestina este țara aceea unde Mesia, care are să vie, va stabili o împărăție Jidovească. Acea Palestină, împărăție jidovească, a pute fi stabilită și la noi. Astfel, prin Palestină ei înțeleg o țară ideală, al cărei loc nu este încă fixat în lume, și pentru care Jidanii au atâta iubire încat nu mai pot iubi și o altă patrie.

Atât de mult o iubesc, încat în toate rugăciunile și actele lor religioase nu rugesc de-a o învoce și de ai mărturisii iubirea lor. Este un obicei că la toate serbătorile cele mari, când se despărțesc din Sinagoga lor, să și dice: la revedere în anul viitor la Erusalim; așa că în inima lor în totdeauna este speranța de-a dobândi acel Erusalim și Palestină închipuită.

Se dice că Evreii au fost persecutați în evul mediu și în timpurile moderne, din cauza religiei lor, din cauză că ei au restignit pe Christ., etc. Apoi aceasta se poate combate printr'un simplu argument: Jidanii nu au fost persecutați în momentul când au intrat în vre o țară. Pretutindenea pe unde au fost persecutați, au trăit mai întăiu în linisce două, trei, patru secole, și apoi au fost alungați?.....

D. S. Maiorescu. V'am rugat să mi dați cuvîntul, d-le președinte, fiindcă mă cred dator a propune onor. Camere ca să amâne discuțiunea de față.

Propunerea de amânare, ce voiu avé onoare a o susținé înaintea d-voastre, nu este o adunare într'un mod infinit, ci o amânare pentru una sau câteva zile, până când și guvernul va pute să vină înaintea d-voastre cu un contra-proiect al seu, dacă l are, pentru ca părerea formulată de majoritatea delegaților și părerea guvernului să fie discutată înaintea d-voastre și înaintea țerei în același timp, să putem fie-care din noi să cumpănim valoarea unuia și a celuilalt proiect, și numai după această cumpănire să ne dăm votul nostru în cunoscință de cauză.

D-lor este vorba despre reviziunea art. 7. Eu, personal, am fost totdeauna contra art. 7, fiind că l-am cređut periculos pentru noi, și situațiunea în care ne aflăm astăzi cred că o dovedesce. Rămâne dar să fie revisuit, o primesc. Cum să fie însă revisuit? Mă află înaintea unei propuneri a majorității care privită din punctul de vedere al ideilor țerei, o găsesc foarte conformă cu necesitatea momentului, într'un cât privim țara în intru. Se sterge prohibițiunea religioasă, se admite posibilitatea naturalizării și se garantează atot proprietatea rurală, cât și naționalitatea noastră prin naturalizarea individuală. Ei bine, tăcînd guvernul, neavînd eu un contra proiect spre a face o balansare, ce să dic eu de cât: foarte bine, îl votez. Dar d-v. care nu l votați? Nu aveți un contra proiect. Eri, d. președinte al consiliului s'a exprimat printr'un admirabil laconism și a dis: eu nu ader la proiectul acesta al d-v. Eu nu ader, va să dice, trei cuvinte. Ei bine, credeți că numai atât poate să hotărască cestiunea?

Marea majoritate a țerei într-o cum-pănă și trei cuvinte nemotivate ale d-lui Brătianu în alta, acesta este noul d-v. sistem constituțional? (Răsete, Aplause).

Este ne natural. Ne trebuie un contra proiect spre a pute face o comparațiune și a vedea unde sînt deosebirile, pînă la ce punct mergem împreună și unde ne desbinăm, să cumpănim, în conștiința noastră, care e pericolul din afară, dacă ne amenință vre-unul și care e pericolul care ne amenință din intru și găsim poate un mijloc de transacțiune, să scim ce facem. Dar acum pentru ce voiți să venim noi să discutăm, când părerea d-v., nu e formulată? Și apoi, dacă aveți această intențiune, pentru ce ați venit dela început și ați dis: nu ader? De ce? Dar ce voiți să faceți cu noi?

Voiți să ne faceți ridiculi? Voiți să ne espuneți la ridiculul de-a vorbi cară contradictori? Frumos câștig! Ei, și dacă ne-am făcut ridiculi căți-va inși, ce a eșit de-acolo? Mare câștig pentru România! (Aplause). Și apoi în realitate, pe cine voiți a espune la ridicul? Părerea pe care o susține comitetul, este părerea majorității țerei în momentul de față. Se poate ca unii să creadă că această părere a majorității țerei nu este justă, nu este bună, se poate, dar nimeni nu poate să tăgăduiască că această părere este părerea simțită de marea majoritate a țerei. (Aplause). Ei, ce voiți d-v.? Voiți ca această părere a majorității țerei să dispară în năsip, să nu mai rămână nici urmă din valurile ei? Dar de ce? La ce, spre ce folos? Spre a scăpa pozițiunea guvernului? Dar aici e chestie de persoane, sau de interesul țerei? Vorbii în fața altora, sau în fața unei camere în care nu sînteți în majoritate, sau ca guvern în fața opozițiunii, strigați în totdeauna că țara să judece, țara se va pronunția mai bine. Ei bine, țara a vorbit și este în contra d-v. Se vede însă, că la adecă, toate aceste sînt frage goale și la momente date, când se crede folositor pentru situațiuni personale, se violentează voința țerei. Este o violență ce se face acum cu această procedare voinței țerei. (Aplause).

Termin, d-lor, cu un argument care e cel din urmă. D-lor, se dice că sîntem stat constituțional, se dice cel puțin așa. Îndoiala mea nu este numai o formă oratorie; mărturisesc că dela guvernul de astăzi m'am deprins a vedea mai ales schimbându-se și formându-se ministerele și ministrii ca în statul cel mai despot, fără ca reprezentațiunea națională să scie de ce a intrat și a eșit cutare sau cutare ministru.

De exemplu de ce a eșit d. Dabija și a intrat tocmai d. colonel Leca? (Ilaritate).

Dacă este cineva care scie cauza legală a acestei schimbări, apoi să vede că pe acela l-a luminat Dumnezeu. Pe mine nu m'a luminat, și așa mai departe și cu ceilalți ministri. Dar în fine, acest minister s'a prezentat cu un program, care program din norocire stă în minister, căci altfel poate m'ar desminti cineva. (Aplause).

Ministerul trecut își dă demisiunea și dice: („Monitorul“ din 12 Iulie 1879).

„Pentru regularea unor chestiuni atât de grele ca acele ce camerele de revizuire sînt chemate a le rezolva, guvernul nu ar avea puterea și autoritatea necesară decât atunci când s'ar bucura de încrederea nu numai a majorităților necesare chiar în timpuri normale, dar însuși a mai unanimității corpurilor legiuitoare.“

Dacă este și astăzi părerea d-lui ministru-președinte tot așa, atunci mă mir, de ce mai stă pe banca ministerială, căci se scie de toți că mai unanimitatea nu o are guvernul. Dar în fine cine să numere unanimitatea, mai unanimitatea și majoritatea.

Ei bine, aci ved iscăliți pe noui ministri, și aceasta a fost marea surprindere a mea și a multor din cei ce nu cunosc misterele fabricărilor de ministere. Vedem dar iscăliți pe d. Cogălniceanu și d. Crețulescu alături cu d. col. Lecca, pe d. Boerescu alături cu d. Stolojean. (Aplause și Ilaritate).

„De aceea, d-lor senatori, d-lor deputați, guvernul d-v. crede a corespunde atât la cerințele diplomației europene, cât și la preocupările legitime ale țerei când, pelângă

recunoașterea principiului egalității religioase și libertății cultelor, el va admite și va susține, pentru revisuirea art. 7, în partea relativă la interesele noastre interioare, o soluțiune basată pe principiul naturalisării individuale care exclude orice categorii, precum și pe restricțiuni speciale, pentru dobândirea proprietății rurale.“

Aceasta vrea să dică că a primit esența proiectului majorității.

Aș fi fericit, când cine-va din majoritatea guvernamentală ar avea bunavoință să'mi împrumute din vocabulariul român-parlamentar, un cuvânt cu care să califice această purtare, fără ca să'mi atrag un blam din partea d-lui președinte al camerei. D-lor, ce este aceasta? Cum să numim o asemenea procedere? Să dicem că este amăgire? În camera trecută se vorbea de mistificare. Să dicem că este o mistificare a opiniunii publice, atât a Europei cât și a României? Cum? Adoptați programul majorității, tratați o lună sau două de zile, nu sciu pe ce basă, și în urmă veniți cu alte idei ascunse?

Dar atunci întreb: cine a reprezentat în străinătate adevărata opiniune a camerei? Guvernul de astăzi? (Aplause). Sau a rămas țara earăși amăgita în adevărata reprezentare a intereselor ei, așa cum le înțelege ea? d-voastră nespuneți, în aparență cu sinceritate, dați-vă părerea, noi ni-o dăm și după ce ni-o spuneți, că ați adoptat-o și d-voastră, în urmă veniți și ne declarați că aveți altă părere, declarând cu aceasta, că veți combate părerea camerei (aplaude). D-lor, cum credeți d-voastră, că aceste procedimente nu vor irita spiritele în țara aceasta? La ce rezultat aveți să ajungeți? Să disolvați camera? Dar v'ați gândit ce însemnează aceasta astăzi? Sînteți siguri de liniscea publică? Luați asupra d-voastre răspunderea în fața unei țeri, care se vede de un an de zile învîrtită și amăgita în reprezentarea ei în străinătate? (Aplause). Apoi, unde tind toate aceste?

Dacă aceasta este procederea noastră ca stat independent, mai bine era să fi rămas sub forma noastră cea veche, și să așteptăm ocaziune mai favorabilă, și oameni mai capabili pentru a ne dobândi independența. De aceea, vă rog, să binevoiți, a mîna întreaga discuțiune, pînă în momentul când va veni guvernul cu proiectul seu, să nu vă espuneți de-a vota o soluțiune fără a scii unde mergem cu ea, să vedem ce ne dice guvernul reprezentant al țerei în străinătate, pentruce, după ce a primit odată acest program, revine pe urmă la alte programe.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Idicel, în August 1879. (Conferențele învățătoresci). Închere. Relativ la punctul 3 din desnumitul circulariu consistorial s'a propus, ca veneratul consistoriu arhiepiscopesc să binevoiască a recomanda învățătorilor noștri un manual de gramatica limbei maghiare, în care regulele gramaticale pentru o mai ușoară pricepere să fie scrise în limba maternă, și numai exemplele să fie în limba maghiară. Acest manual să fie învățătorii noștri îndatorați a și-l procura fie-care pre spesele sale.

Din acest manual prea veneratul consistoriu să binevoiască a determina o anumită materie ce au anumite părți ale vorbirei din cari să împună fie-cărui învățător, în decursul anului școlastic, a se prepara singur de sine. La finea anului școlastic adecă în timpul ferierilor înțelegându-se că conferențele învățătoresci se vor susține după modalitatea din anul acesta, și în anii venitori veneratul consistoriu să denumească de conducători ai acestora bărbați de aceia, cari pre lângă cunoscințele pedagogice, să poseadă și cunoscința limbei maghiare. Aceasta în cele de întâi zile ale conferențelor să aibă obligămintul a esplica încă odată

toată materia ce o a fost determinat veneratul consistoriu, învățătorilor spre prepararea de sine, și apoi a esamina pre fie-care învățător din aceea materie, și a-l provede cu un testimoniu despre calculul meritat. În modul acesta cred învățătorii, cari au luat parte la conferențele învățătoresci dela Idicel că și vor pot câștiga pre o cale mai ușoară cunoscința limbei maghiare.

Dacă va fi nimerită, s'au nu, această propunere, rămâne în așteptarea organelor noastre superioare școlastice, respective a veneratului consistoriu arhiepiscopesc.

Față cu punct 4, conferența a propus înființarea unei reuniuni învățătoresci pentru învățătorii din protopresbiteratul. Mureș-Oșorheiul, Turda superioară și Bistrița cu locul central Maierău. Tacsă pentru fie-care membru ordinar sa statorit cu 2 fl. pre an. Ar fi de dorit, ba e chiar de lipsă ca și învățătorii din părțile aceste, să imiteze pre aceia învățătorii din alte părți ale arhiepiscopescii noastre, cari nu au întârziat și nu întârzie a și înființa reuniuni învățătoresci. Că se va pute ori nu, înființa reuniunea propusă, este o chestiune încă nedecisă. Ea se va decide numai după ce, acei învățătorii din amintitele protopresbiterate, cari nu au luat parte la conferența învățătorescă dela Idicel, se vor declara, pro ori contra, propunerei relative la înființarea numitei reuniuni. Întrebarea după o astfel de declarațiune, cred că nu preste mult timp se va și pune acelor învățători. Se deede D-șeu ca declarațiunea lor să fie numai pro dar nu și contra, căci numai așa se va pute realiza înființarea proiectatei reuniuni.

În estras aceasta este activitatea conferenței învățătorilor din Idicel.

Un călătoriu.

Academia română.

Se aduce din nou la cunoscința autorilor de cărți române cari ar dori să concure la premiile academiei române, următoarele condițiuni:

1. Premiul Statului Eliade Rădulescu, de 5,000 lei, se va decerne în cursul sesiunii generale din Mart-Aprilie 1880, cărți literare în limba românească, care se va judeca mai meritorie printre cele tipărite de la 1 Ianuarie 1878 până la 31 Decembrie 1879.

2. Premiul Statului Lazăr de 5,000 lei, se va decerne în cursul sesiunii generale din Mart-Aprilie 1880, cărți științifice în limba românească, care se va judeca mai meritorie printre cele tipărite de la 1 Ianuarie 1878 până la 31 Decembrie 1879.

NB La acest concurs se pot prezenta și invențiunile științifice, făcute de Români.

3. Premiul Năsturel-Herescu din seria b, în sumă de 4,000 lei, se va decerne în cursul sesiunii generale din Mart-Aprilie 1880, unei cărți scrise în limba Română, cu conținut de ori ce materie, care va fi judecată ca meritorie, printre cele tipărite de la 16 August 1878 până la 31 Decembrie 1879.

NB. Concurenții la cele trei premii sus menționate vor bine voi a trămite la cancelaria academiei Române în Bucuresci, palatul Universității, opurile lor, cari vor fi în condițiunile de timp mai sus menționat în câte 12 exemplare.

Varietăți.

* (Postal). În Vingard comitatul Albei inferioare este de ocupat locul de magistru postal. Se cere un contract de servitiu și o cauțiune de 100 fl v. a. pre lângă dreptul de-a

trage pe an salariul de 120 fl. apoi 40 fl, paușale și 420 fl, v. a. pentru espedări postale. Posta din Vingard va comunica cu cea din Mercurea de 4 ori pe săptămână. Suplicile au să se adreseze pînă în 13 Octomvre n. la direcțiunea postală în Sibiu.

* (Strămutare). Dl. c. r. spiritual militariu gr. or. Simeon Popoviciu, se strămută din garnisoana dela Cluj în cea dela Alba-Iulia.

* (Anunț). La adunarea generală a Alumneului român din Timișoara, carea se va ține în 27 Septemvre vechiu 1879 dimineața la 10 oare în localitățile mele, sînt invitați toți membrii.

Mel. Dregheci. m/p.

* (Mulțămire publică) aduce subscrisul comitet parochial domnului paroh Simion Andron Gălbinescu. Acesta în decurgerea a lor 22 de ani, de când blând ne păstorește nu numai cu cuvântul, dar mai vîrtos cu fapta, și-a arătat iubirea cătră noi și sf. biserica noastră; și anume înainte de 3 ani cu spesele sale proprie, a înfrumusețat Icoana sf. Nicolae care e patronul sf. biserici și a casii sale în o prețioasă decorațiune, apoi după aceea înaintea Icoanei Maicei Domnului cu un pompos lustru ce luminează duminecile și sîrbătorile. Acum însă în ziua de sântă Marie mică ne-a surprins cu o bogată Evanghelie, legată elegant în barșon roșu și argint curat cu patru evangheliști și în mijloc cu invierea domnului emailată, prea frumoasă și prețioasă, carea în aceea și prin d-nul protopresbiter al Săn-Nicolaului mare Georgie Nicolici, asistând mai mulți preoți la celebrarea santei Liturghii, în ființa de față a d-lui pretor Mihail Hunear, și a mai moltor domni și doamne fu sfințită și donată st. biserici tot cu spesele sale proprie, cu care ocaziune d-nul presbiter fiind o cuvântare acomodată și exprimându și mulțămirea pentru acel sacrificiu ne îndeamnă a urma păstorului nostru, pe carele țină l Dșeu mulți ani în mijlocul nostru, la a căruia onorată masă după sevrșirea solemnității se ospătară preste 20 onorabili oaspeți, ridicând toate în toate direcțiunile cuvincioase, eară noi felicitând pe d-ul donator rămănem ai Sântiei Sale supuși fiii.

Saravolla 9 Septemvre 1879.

Comitetul parochial,
prin
Alece Mateu.
președinte.

* (Emigrări). Din Ungaria de sus emigrează oamenii grozav. Țerarii din comitatul Saros și Abany decurând și-au cumpărat haine în Eperies și au plecat cătră America. Se dice că poporul de pe acolo vrea să emigreze cu gloatele.

* (Legătura călei ferate Brașov-Ploesti) va fi gata pela sfîrșitul anului acestuia, pentru că lucrurile neisprăvite încă pe linia Sinaia-Câmpina înaintea foarte tare.

* (Consul general român în Budapesta) are să fie dl Balș, după o scire telegrafică a lui „Pester Lloyd“ din Bucuresci dto 24 Septemvre c. n.

* (Imigrațiune Jidană în Dobrogea). „Deutsche Zeitung“ din Viena scie în una din revistele sale politice din urmă: „În Dobrogea întreagă se observă o emigrație și imigrație destul de vie; cea din urmă însă pre-valează. Un număr de familii bulgare părăsesce țara și trece în Bulgaria, pecând din această țară vin în Dobrogea ca coloniști Turci, Greci, și Jidani. Imigrarea Jidanilor într-o țară ce stă sub legi românesci este un ce interesant și caracteristic. Așa este; adaugem din partene: Jidanii cu o sfrontare unică în felul ei defăi-

mează pe Români înaintea Europei și tot ei își caută adăpost la „intoleranții” la „barbarii”... Români. Numai Jidanul e capabil de așa ceva.

* (Strugurii în Dobrogea). Diarul „Steaua Dobrogei” din Tulcea, în numărul său de la 8 ale curentei semnaleză un fapt foarte grav, susținând că s'ar fi ivit *Philocsera* prin viile unor părți din Dobrogea, și că strugurii sunt așa de uscați în cât boabele seamănă ca cum ar fi fost puse pe o tablă ferbinte a unei bucătării.

* (Miseria în Turcia) e ne-mai pomenită. Regimul nu mai știe ce să înceapă, ca să poată ajutama poporul. Armata n'a primit de multă vreme competența ei. Acuma debia să pută face dispoziții ca să se plătească barem oficerilor ceva din salariile restante. Debia se poate da însă la un oficer deocamdată 36 fl. și pe lângă toate acestea sunt încă vre-o 1250 oficeri, cari trebuie să se ducă în mai multe părți ale imperiului și nu pot căpăta nici 36 fl. v. a.

* (Vițeale de vie) dacă se taie primăvara sunt mai mănoase, ca cele tăiate toamna.

* (O vie efină) s'a cumpărat în licitație în Budapesta. Via vândută a fost prețuită cu 380 fl. și debia să pută vinde cu 12 fl. v. a.

* (Ântâiul alișveriiș al unui gâde). Noul gâde al Parisului, care avea să inaugureze fructiunea sa prin ghilotinarea lui Laprade care omărise pe tatăl său, înfrând în cealaltă condamnătură, acesta se opuse de al urma.

Nenorocitele îi dice gâdele, ce prostii vrei să faci; toată lumea este deja adunată, autoritățile, clerul, poporul, soldații, cari sunt așezați în două șiruri pentru tine, ca cum ai fi președintele republicei, cu un cuvânt toți sunt la postul lor, așteptându-te. Înțelegi ori nu?

Nu'mi pasă, răspuse condamnatul.

Dar eu sunt noul gâde, tu ești cel dintâi pe care am să'l ghilotinez; fi bun și înțelege căci destul de neplăcută este misiunea mea, și în loc de-a îmi ușura sarcina tu din contră vrei să'mi-o îngreuezi mai mult. De ce nu te pui în poziția mea?...

Nu, punete d-ta în locul meu.

Gândește-te că statul plătesce tot; ascultă, și vei vedea că lucrul nu este așa de rău cum crezi: mai întâi ai să primesci un dejun minunat, apoi îți se va tunde părul ceea ce pe căldura actuală este foarte plăcut, și se dice chiar că e sănătos: afară de aceasta omul se arată mult mai frumos cu părul scurt. Apoi te vei urca într-o trăsură de unde vei vedea tot și poți să vorbești cu preotul despre ori ce lucru așa că timpul are se treacă foarte iute. La sosirea pe locul execuțiunii toată lumea va aținti privirea asupra'ti, și se va deschide ușa trăsorei, vei fi sprigiunit la eșire și toți se vor purta cu tine foarte politicos.

După aceasta ai să sui câteva trepte, ce nu sunt înalte, ai să săluți lumea, care s'a adunat numai pentru tine; și în câteva secunde toată istoria se va stârși. Apoi ai să vezi cum lumea are să se întoarcă acasă mulțămită și veselă.

Toate aceste însă nu a putut să îndemne pe Laprade să urmeze pre gâde până când nu s'a recurs la o forță considerabilă.

* (A eșit cheliala preț) Sunt multe casuri în care se caută prin anunțuri în diare junele dame cu părul blond, sau brun, pentru ale angagia ca casierife, fete de prăvălie și altele asemea, însă nu s'a întâmplat până acum ca să se facă această onană și celor cu chelia în tivgă.

Posta din urmă.

„Wiener Ztg.” va publica mâne o listă nouă de „pairi” (membri ai

casei de sus dela senatul imperial). Se vor denumi patru cu drept de creditate și 14 pe viață. „D. Ztg.” află că cei dintâi sunt Carol principe Schwarzenberg, Frederic conte Thun-Hohenstein, Chotebowe Thunski și contele Rud. Chotek.

„Politik” din Praga, dice „D. Ztg.”, își dă într'un articol toată silința, a ascunde bancrotul politicei pasive, decizându-se conferința deputaților Cehi a intra în senatul imperial. „Politik” însă dice că conducătorii Cehilor își clădesc convingerile lor pe temelii aplecării celor împăcătoare ce domnesc în cercurile normative și că denumirea contelui Taaffe însăși este un eveniment, care schimbă cu totul situațiunea din anul trecut. Între momentele care dovedesc că guvernul iese a ameliora soarta poporului cehic, dice „Politik,” este a se numera și denumirea Drului Prazak, ministru, carele este un patriot probat și recunoscut ca atare de Cehi.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 26 Septemvre n. „Wiener Abendpost” vede în articolul de eri al „N. A. Ztg.” clara și fidela expresiune a vederilor ce domnesc preste tot și la noi. Concluziunile articolului din „N. A. Ztg.” pot fi sigure de cel mai simpatic resunet în Austro-Ungaria.

Viena, 26 Septemvre n. Într'un consiliu de ministrii a comuni de patru ore ministerul a sancționat concluziunile din conferințele comune ministeriale.

Petersburg, 26 Sept. n. Se deminte oficial, că Rușii au fost bătuti de Turcomani; din contră Rușii au raportat succese însemnate.

Oieritul în România.

Diaryl „Blätter für Handel und Gewerbe” din Brașov publică un articol privitor la oierii români și industria lânii, subscris de un German, care a trăit în România.

„Muntenia și Oltenia, nesocotind Moldova și Dobrogea, hrănesc mai mult milioane oi, care formează caracteristică.

Această economie se estinde din șesul dunărean, care e centrul ei pe ste toată țara, peste Moldova, Basarabia, Bulgaria și spre miadă noapte până în culmile Carpaților în Transilvania. Ea pătorește până chiar în inima Transilvaniei, acomodându-se împregiurării, cari aici sunt deosebite.

Această economie de vite estinsă foarte și cultivată cu mare zel — economie românească — își are baza ei în împregiurările — și are ale acestor ținuturi. Rar se găsește o țară care să fie mai potrivită pentru oierit decât România, dimpreună cu țările împregiurări până la marea neagră. Neamul românesc însuși are o deosebită predilecție și aptitudine pentru oierii — anume pentru acest mod de oierit; — oaia e propriul animal de casă al Românului.

România e incongiurată spre miadă-noapte și încât-va spre miadă-noapte-răsărit și apus-miadă-noapte de un șir de munți gigantici, cari se pierd spre Vercioroa în Dunăre.

Eu am străbătut o mare parte din aceste locuri parte pe jos parte călare și vădui în excursiunile mele prin Transilvania mai aceleași formațiuni de munți cu propriul lor metod românesc de oierit.

Formațiunea geologică consistă mai cu samă din ardezie și piatră nisipoasă, din puțină calce și din banci estinse antiluviane de cremene, va

*) Din „Timp.”

să dică, o compozițiune prea favorabilă prosperării ierburilor și copacilor și care produce cu deosebire pe plaurile ce se estind până în șesul dunărean, o vegetație asemenea aceleia din vechia Americă.

În văile codrilor cresc ferigi de un stat de om de înalte cu cotoare de un policar de groase și cu foi uriașe. Am avut prilej să ved plante acuatice cu foi în forma inimei cu o suprafață de două până la 3 picioare cuadrate. În același grad cresc și celelalte ierburi, deși Flora de aici nu e atât de bogată ca aceea din munții de calce.

Formele munților sunt de obicei rotunđite. Rare ori se găsește în regiunile superioare de exemplu în „Valea Lotrului”, care desparte Transilvania de sud-vest, — Valea Hațegului, — de România mică, Valea Hațegului în văile din regiunile inferioare ale acestor ținuturi cu formații de calce se găsește stânci spintecate în diferite chipuri.

Din această cauză Carpații transilvani sunt de tot potriviti atât pentru pășune, cât și pentru al vitelor, de oare-ce ei sunt lesne de suit și fără nici un pericol.

Pecat că numai în puține casuri se mână vitele la munte; cai nu se mână mai de loc, numai ciobanii își duc câte unul pentru trebuințele lor.

Pentru economii de vite și de cai din România nu e de lipsă săși mână vitele la munte, căci se află pășune îndestulitoare, ba chiar prea multă în văi.

Munții cei mai mulți sunt proprietatea boierilor, a corporațiilor sau a statului, care după secularizarea mânăstirilor sub Cuza a căștigat o mulțime de moșii frumoase. Tot în acest mod au în Dobrogea oierii transilvani drepturi foarte mari de servitute pentru pășune, conform convenției din 1855, drepturi pe cari se silesc din toate puterile să le întrebunțeze acum din nou.

Astfel oieritul la Români se împarte în: oieritul la câmp și oieritul de munte. El consistă într'o emigrare: vara la munte, eara la câmp. În România proprie sunt rezervate pentru aceste emigrațiuni cu turmele poteci pe lângă șosele. Tot odată există locuri pentru staționat, unde turme de câte o mie până la două mii cinci sute oi găsește nutreț și apă și plătesc trecerea pe punți și poduri cu produse naturale.

Mai în jos vom observa mai amănunțit modul de oierit, și mai înainte de toate să observăm oaia, care este obiectul acestei economii.

Oaia română, putem dice, formează o rasă specială. Aceasta o putem susține cu atât mai mult cu cât găsim milioane de atari oi. Ele au coarne mici și ascuțite; lână lor e amestecată, asemenea oilor lângă din partea de miază-și răsărit, s'au lână mai groasă și stufoasă. Românii numesc oile lor mai bune, cu privire la lână, „oi țigăi”, pe celelalte „stogoșe”, pe cele de o ordine inferioară „țurcane”. Berbecii se fac mai mari și mai puternici; ei au coarne mari învârtite în formă de spirală, asemenea oilor țurcane. Adese ori se găsește berbeci cu patru s'au chiar cu șase coarne. La berbecii cu patru coarne întâia păreche de coarne crește în spirală după urechi, însă crește aplecată în jos. La berbecii cu șase coarne părechea dinainte se rămurește ca la cerbi.

Oaia română suferă bine temperatura aspră, mai bine chiar decât oile țurcane. Rare ori se găsește corcitură dela oaie transilvană, cari sunt de-aceiași mărime, numai cu lână mai puțin desvolată, numite „donskoi”. Arare găsim corcitură dela oile din Rusia de mează-și, numite „donskoi”. Se găsește la țeranii munteni a-

mestecate printre oile albe și oi negre s'au cenușii; ele sunt tot de rasă românească.

În luna lui Mai începe ciobanul săși mână oaia spre munte, urcându-se în pășunile codrilor din loc în loc până unde găsește vegetație în abundență.

Dacă în acest timp ninge s'au eara nu ajunge, se taie stejari, fagi, paltini, lăsând oile să roază mugurii și rămurelele. Aceasta dă nascere la mari devastațiuni. Se ved astfel locuri învecinate. Ciobanii umblă cu turmele lor tot pe acele părți, unde bate soarele. Pe la mijlocul lui Iunie turma e mânăta pe munte în sus, unde ciobanul clădește stâna din lemne și nuiele. Acum și are jupă-nul ris friptura lui obicinuță.

Turmele sunt mai cu samă împărțite în miele de primăvară, în miele de câte un an (miori) sterpe, mânări (oi cu lapte) și berbeci.

De departe se aud loviturile surde ale berbecilor, lovinduse în capete pliu de gelosie și furie.

Fie-care turmă se duce la pășune separată. Noptile se petrec sub cerul liber.

Turma oilor cu lapte se bagă sara în strungă. Strunga are două s'au trei porțițe, înaintea cărora stă ciobanul cu vadra lui murdară (?), prindând oile, mânăte spre porțița de un ciobănel, de picioarele de dinapoi cu mare desteritate, și mulg două ciasuri câte 500 oi.

Peste noapte oile pasc în giurul stănei, și dimineața se mulg de nou.

Laptele se ține în stână câte două trei zile și apoi i se ia caimacul.

Tot în stână plină de securătenie se păstrează peile meilor și oierii moarte.

În vase mari făcute din trunchiuri de frasin scobite, se face un unt galbin cu un gust puțin plăcut; poate că manipulația defectuoasă face ca untul să cuprindă mult zăr. Untul se pune în burdufuri (?) argășite de ciobani.

Laptele a cărui caimac s'a luat cu prea puțină îngrijire, se pune în căzane mari, și încheagându-se cu chiag (din rinza meilor) se face „cașul”, care s'arat se îndesă bine în burdufuri. Este o artă a ciobanilor să îndese bine burduful și apoi să'l coasă bine; căci burduful ne îndesat face în locurile goale „strepeđi” (vermuleți) cari mânăcă brânza.

Astfel să lucrează în munte până la jumătatea lui August; apoi turmele încep a se scorbore încet spre șes, pășunând în altele miori. Ierburile sucoase, la care se uită cu jale cărunta Piatră albă.

În același mod cum s'au urcat turmele, tot așa pe văi din stațiune în stațiune în șesuri până la Dunăre, unde se trec în Dobrogea și Bulgaria. Dela pe tele munților până la Dunăre ținutul este șes și bogat în pășuni, pe lângă care oile se pot hrăni bine și cu buruienile câmpurilor.

Îndată ce ninge (toamnele sunt de obicei frumoase, astfel în anul 1878 căldura a fost până la sfârșitul lui Noemvrie de 14°) și dacă zăpada nu se topesce în curând turmele se bagă prin șoproanele de pe liveđi cumpărate anume dela moșieri.

Fânul se întinde pe zăpadă și astfel se dă oilor de mâncare.

În timp de vijelie, cari nu sunt rari și sunt împreunate cu ninsoare, multe oi pier.

Pășunile de pe șesuri se iau de păstori în arândă și sunt moșii cari aduc pentru pășunatul de toamnă un venit de dece mii galbini.

Insula Șerpilor la gurile Dunărei se dice că a dat Turcilor un venit de 120,000 galbini.

Topindu-se neau a primăvara, ciobanul își ia turma din părțile de jos, și încarcă măgarul s'au doi trei cai cari merg cu flegmă în mijlocul ce-

tei albe, și și îndreaptă pașii din nou spre miază-noapte către munți.

(Va urma.)

Bibliografie.

Dogariu Domețiu și Darius Ion, *Aritmetică*. Esercții practice cu numerii dela 1 până la 100 după sistemul decadic, pentru începătorii din anul al doilea. Manual esaminat de o comisiune de învățatori și profesori. Brașov 1879.

Stefanelli Ioan, *Catechetica bisericeii dreptcredincioase resăritene*. Prețul e 5 fl. v. a.; pentru România 13 franci. Sibiu 1879.

Basmile Românilor. Publicate pentru nevinovata petrecere a tuturor. Brașov. (Foi volante cuprindând câte o basmă. Până acum s'au publicat 12 numeri: Apala matcă și omul la țepă; Țiganul la pește; De ce se rânjesc câinii la pisici și pentru ce sunt pisicile dujmane șoarecilor? Făclia Țiganului; Legenda Satanei și a țeranului; Originea cimiliturilor [ghicitorilor]; Leite și sleite; Țiganul avut; Mama pădurei; În peșit; Un rămășag; Muiera nebună). Foaia volantă cu câte 2 cr. v. a. sau 4 bani.

Teodorescu G. Dem. *Noțiuni despre colindele române*. Studiu critic asupra poeziei populare. (Prețul 1 leu 50 bani). București 1879.

Teodorescu G. Dem. *Cercetări asupra proverbelor române*. Studiu asupra literaturii populare. (Prețul 2 lei). București 1879.

Tocmai de sub tipari:

Cihac A. de *Dictiounaire d'Étymologie daco-romane*. Éléments slaves, magyars, turcs, grecs-modernes et albanais. Frankfort 1879. (Pag. XXVIII—816. Prețul 20 marce germane sau 12 fl. v. a.)

Bursa de Viena

din 23 Septembrie n. 1879.

Metelicele 5%	67 50
Împrumutul naț. 5% (argint)	68 70
Împrumutul de stat din 1860	126 50
Acțiuni de bancă	830 —
Acțiuni de credit	264 50
Valuta nouă imperială germană	57 65
London	117 10
Galbin	5 58
Napoleon d'aur (poli)	9 33

Economic.

Sibiu, 23 Septembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 7.40—8.20; Grâu secăreț, fl. 6.50—7.10; Săcară fl. 4.60—5.—; Orz fl. 3.90—4.30; Ovės fl. 2.20—2.60 Cucuruz fl. 4.40—4.80; Mălai fl. 5—5.50; Cartofi fl. 1.25—1.55; Semănță de cânepă fl. 9.50—10; Mazere fl. 6—6.50; Lintea fl. 10—10.50; Fasole fl. 6.50—7 pro 50 chilo; Făină de pâine fl. 5.50; Slănină fl. 30—35; Unsoare de porc fl. 24.50—25; Său brut pro 50 chilo fl. 16.50; Său de luminări fl. 22.50—23; Luminări de său 50 chilo fl. 28—28.50; Săpun fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 0.70—0.75; Căneapă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vërtoase de foc pro metru cubic fl. 3.— Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 40—42 cr.; Carne de vițel 32—40 cr. carne de porc 35—38 cr.; carne de berbec 26—28 cr.; oauă 10 de 20 cr.

(Agricultura României) după geografia economică a d-lui Gh. Mihailescu ar fi cam următoarea:

Agricultura este aproape întreaga și singura avuție principală a țerei. Preste 12 milioane pogoane din suprafața țerei, adecă mai jumătate din întregul teritoriu, este întrebuintat la ocupațiunile agricole. Din această porțiune, arăturile adecă, grâul, săcara, orzul, porumbul etc., ocupă o suprafață de 4,442,924 pogoane; iamașurile 5,845,135 pogoane; fenaștele 1,848,775 pogoane, ear viile, grădinile de legume și pomii 497,784 pogoane. Aceste se numesc locuri cultivate; pădurile însă se ocupau o suprafață de 4,029,947 pogoane și locuri ripoase, neumblate, munți, bălți, drumurile etc. ce se întind pe o față de 7,574,366 pogoane, se numesc locuri necultivate. Producțiunea agricolă se ridică la preste 6 milioane 7 sute mii chile cereale, aducând un venit, din esportul lor, până la 133 milioane lei. Producțiunea grâului se ridică la 2,217,343 chile; a orzului la 1,169,243 chile; a săcării la preste 3 sute mii; ear a porumbului aproape la 3 milioane chile. Osebite de aceste, cultura viilor de 4,108,704

vedre vin. Locurile cele mai vestite pentru cultura viei și producțiunea vinului sânt: Dealu-Mare în județul Prahova; Drăgășani în județul Râmnicul-Velcei; Odobesci în județul Putna și Cotnari în județul Iași. Cultura fasolelor produce peste 12 milioane opt sute mii ocale, și cartofii dau mai mult de 9 milioane ocale. Din fructe și bucate se scoate 7,724,230 vedre rachiu. Din pășunea țerei se hrănesc turme de oi și capre; ciurdi de boi, bivoli și vaci; herghelii de cai și o mulțime de porci. Numerul oilor ce se nutresc din iamașuri se ridică la 4,786,317. Lâna lor se esportază aducând un venit de 7 milioane lei. Afară de aceste în România se cresc 2,721,163 vite cornute; 836,944 porci; 426,859 cai și mai mult de 13 milioane paseri de toate speciile. În grădini și livezi se cultivă stupi cu albine, cari dau la 600,000 ocale miere și 600,000 ocale ceară. Cultura agușilor și a gândacilor de mătase era altă dată înfloritoare și aducea țerei un venit aproape de 4 milioane lei, astăzi însă este cu totul decădută.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățiuni: în 17 Noemv. și 17 Dec. imob. lui Iuon Farkas în Călăcea și Ricea-Cristur (trib. Deva); în 29 Sept. și 29 Oct. imob. lui Petru Vincean în Poiana (trib. Deva); în 15 Octomv. și 15 Noemv. imob. lui Iosif Gross în Petroșeni (judec. cerc. Hațeg); în 6 Oct. și 7 Noemv. imob. lui Iuon Fernengel în Richșdorf (judec. cerc. Mediaș); în 15 Noemv. și 16 Dec. imob. lui Ladislau Siko în Sângiors (judec. cerc.); în 3 Oct. și 3 Noemv. imob. lui Samoilă Elsen și soției sale în Reghen (judec. cerc.); în 13 Noemv. și 13 Dec. imob. lui Iosif Parvay și soși în Orăștie (trib. Deva); în 30 Sept. imob. lui George Iacob în Bungart (trib. Sibiu).

Nr. 236.

1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoresc dela scoala confesională rom. gr. or. din comuna Rucăr ppresbiteratul tractului I al Făgărașului prin aceasta se escrie concurs până la 30 Septembrie a. c. st. v. în care și se va ține și alegerea.

Emolumentele sânt:

1. Salariul anual satorit e 120 fl. v. a., din care 60 fl. prin repartitie dela părinții pruncilor; ear 60 fl. din alodiul comunal.

2. Cuartir natural și 3 stângini de lemne pentru încălzitul casei și al scoalei.

Doritorii de-a ocupa postul acesta trebuie să fie clerici, ori pedagogi absoluți și se aibă atestat de calificățiune; cei cu pracsă, și cântăreți bisericesci vor fi preferiți, suplicele instruite în sensul „statutului organic” și al „dispositiunilor sinodale din a. 1873” vor ave ale așterne subscrisului oficiu protopresbiteral, până la termenul sus arătat.

Făgăraș, 8/20 Septembrie, 1879.

Cu înțelegerea comitetului parochial și comunal.

Petru Popescu m. p.
protopresbiter.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățătoresc la scoala gr. or. română de fetițe din Câmpeni se escrie următoarele condițiuni:

Concurențele au să producă:

1. Atestat că au absolvat cursul de preparandie.
2. Că sânt de confesiunea gr. or. și naționalitatea română.
3. Testimoniu de moralitate, și eventual despre servițiul de până aci.
4. Se arete că au cunoștință de economie și că pot instrua în lucruri de mână.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual de 400 fl. v. a. ce se solvesce în rate lunare anticipative din cassa eforiei.

2. În anul prim cuartir în localitatea edificiului de scoală.

Doritoarele de-a ocupa acest post au ași îndrepta suplicele lor instruite cu documentele recerute cel mult până în 30 Septembrie a. c. când va fi și alegerea președintelui eforiei scoalelor rom. gr. or. din Câmpeni.

Dela eforia scoalelor gr. or. române din Câpeni.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Câmpeni în 24 August 1879.

Gerasim Candrea m. p.,

președinte.

Iuliu Hochmann m. p.,

notariu.

2—3

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Certeșul de sus protopresbiteratul Gioagiului I se deschide concurs cu termenul până la 16 Octomv. st. v. a. c.

Emolumentele sânt:

Salariu anual 150 fl. v. a. cuartir în localitatea scoalei, și lemne pentru încălzit de ajuns

Doritorii de-a ocupa acest post vor trimite suplicele lor instruite în sensul „stat. org.” și a dispositiunilor provisorie sinodale din 1873” la subscrisul până la termenul sus arătat.

Hondol, 19 Sept. 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial

Vasile Pipoș m. p.
protopresbiter.

Nr. 134 Scol.

CONCURS.

Prin aceasta se escrie concurs până la 30 Septembrie a. c. st. v. pentru ocuparea următoarelor stațiuni învățătoresci.

1. La scoala confesională gr. or. din Chiuești cu salariul anual de 150 fl. dela popor, 4 cupe grăunțe de tot pruncul obligat de scoală, lemnele trebuincioase, locuința în edificiul scoalei și grădina pentru legumi.

2. La scoala confesională gr. or. din Mogogea, cu salariul anual de:

a) 180 fl. din interesele fundațiunii „Botaiană”.
b) 120 fl. din lada comunală solvinți în rate lunare anticipative; — cuartir în edificiul scoalei, și lemnele trebuincioase.

Doritorii de-a ocupa aceste stațiuni învățătoresci au de-ași așterne petițiunile lor până la termenul sus indicat — la subscrisul, suplicele lor instruite în sensul „stat. organic”.

Dela concursul la 2 stațiuni se mai cere ca pe lângă pedagogie sau teologie cu atestat de calificățiune de învățător, să fie absolvat cel puțin 4 clase gimnasiale.

Dej, 28 August, 1879.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Solnocului I.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Bodea m. p.

protopresbiter.

3—3

CONCURS.

Conform preliminarului bugetariu satorit pe anul administrativ 1879/80 de către adunarea generală a Asociațiunii transilvane, ținută la Sighișoara în 3 și 4 August a. c. se publică prin aceasta concurs la următoarele stipendii:

1. Un stipendiu de 70 fl. v. a. pentru un tiner, care cercetează scoala comercială inferioară.

2. Un stipendiu de 70 fl. pentru

un ascultătoriu de scoala reală din patrie.

3. Trei stipendii de câte 60 fl. pentru trei tineri ascultători de pedagogie în patrie.

4. Un stipendiu de 60 fl. destinat pentru un gimnasist născut în fcstul comitat „Doboca” (fundațiune anonimă).

5. Un stipendiu de 70 fl. din fondul Asociațiunii destinat pentru un gimnasist.

Termenul concursului se defige pe 20 Octomv. 1879.

Concurenții la amintitele stipendii au săși subștearnă încoace petițiunile lor, până la termenul mai sus dis, provădute cu atestat de botez și de paupertate, precum și cu testimoniul de pre semestrul al doilea al anului școlastic 1878/9.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane române.

Sibiu în 6 Septembrie 1879.

CONCURS.

Conform preliminarului bugetariu satorit pe anul administrativ 1879/80 de către adunarea generală a Asociațiunii transilvane, ținută la Sighișoara în 3 și 4 August a. c. se publică prin aceasta concurs la următoarele ajutoare:

1. Un ajutoriu destinat pentru un învățăcel sau sodal de meserie din fundațiunea „Tofaleană” a 20 fl.

2. Cinci ajutoare de câte 20 fl. pentru sodali de meserie cualificați de-a se face măestri.

3. Două-deci și patru ajutoare de câte 12 fl. 50 cr. pentru învățăceli de meserie.

Termenul concursului se defige pe 20 Octomv. 1879.

Concurenții au săși subștearnă încoace petițiunile lor până la termenul mai sus dis, provădute în cât pentru sodal cu atestat de botez și de purtare morală, cum și cu adeverință, că sânt cualificați de-a se face măestri; ear încât pentru învățăceli concursese lor, pre lângă atestatul de botez și de purtare morală, au să fie proveđute și cu adeverința dela măestrul respectiv despre desteritatea și diligența în măestria cu care se ocupă ear referitoriu la ajutoriul de 20 fl. din fundațiunea „Tofaleană” se observă, că fiii din familiile tofălene vor avé preferință.

Din ședința comitetului asociațiunii transilvane române.

Sibiu în 6 Septembrie 1879.

Nr. 144.

3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Totoiu, ppresbiteratul Albei-Iulia, să escrie concurs până la 30 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual 220 fl. v. a. din cassa scoalei, care se va solvi în 4 rate.

2. Cuartir liber în edificiul scoalei, constătătoriu din două odăi și culină.

3. Lemne de foc suficiente.

Doritorii de-a ocupa acest post au ași subșterne petițiunile lor la subscrisul în Alba-Iulia, până la termenul sus indicat, în care au de-a dovedi:

a) că sânt de relegea gr. or.
b) că au absolvat cursul clerical sau pedagogic;
c) că au depus esamenul de cualificațiune;
d) că scie cântările bisericesci și tipicul;
e) că scie limba maghiară.

Totoiu, 28 August, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsandru Tordoșan m. p.,

protopresbiter gr. or.